

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
 Inzerati: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inzerati peti vrst 2 D; notice, poslastice, izjave, reklame, preklic peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 a. Popust le pri naročitih od 11 objav naprej. — Inzeratni davki posebej.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.
 Dopolnje sprejema le podpisane in založeno frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		v Jugoslaviji		v inozemstvu	
12 mesecev		Din 120—	Din 144—	Din 216—	
6	—	60	72	108	—
3	—	30	36	54	—
1	—	10	12	18	—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazni.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

K razidu lausanske konference.

Vest iz Lausanne potrjujejo to, kar so vsi trezno misleči politiki vedeli že prej, predno se je začela ta mirovna konferenca, ki je bogata na svojih predhodnikih, in bo bržkone imela tudi številno potomstvo. Delegatje se vračajo domov in ureditev mednarodnega položaja je zopet nerešena, položena v arhiv. Sicer se ni znano, če se je konferenca popolnoma ponesrečila, ali pa se diplomatje vračajo k svojim vladam, da dobe nove instrukcije in se v isto svrhu zberejo še enkrat, jasno pa je že sedaj, da tudi v tem slučaju načelna sporna vprašanja ne bodo definitivno rešena. K večjemu bodo listi preskrbljeni z novim gradivom, ki pa stvarno ne bo prineslo današnjemu položaju nobenih izjem.

Mednarodna politika je stopila v novo fazo, povojne razmere in duh časa je iztaknil na površje vprašanje eksistence vsakega posameznega naroda. Pred Evropo, ki si še ni opomogla od gospodarskega poloma, ki že štiri leta zamašča sporna vprašanja, stoji istočasno drugo vprašanje: eminentne važnosti in to je vprašanje orientalskih narodov ali bolje rečeno kolonijalne politike antante. Polagoma to da sistematično se širi med prebivalstvom Egipta, Indije in Afrike misel, da je njegov gospodarski in politični obstoj mogoč tudi brez angleško-francoske nadvlade. Prvi apostoli narodnega prebujenja v zavezniških kolonijah so bili ruski komunisti. V Moskvi se vrše leto za leto številne konference orientalskih narodov, zbirajo se zastopniki vseh ver in jezikov in pri zvokih internacionalne kujejo načrte, ki ne obetajo Evropi nič dobrega. Štab tega mednarodnega gibanja, ki v danem slučaju po krivici nosi ime internacionalna, pa je potreboval za uspešno delovanje realno oporo, oboroženo silo, ki bi privlačila pozornost antante in kar je še bolj važno, ki bi vzdobujala kolonijalne narode in bi ne bila samo lepo zvečena fraza na moskovskem zborovanju. To realno silo je našla komunistična internacionala v današnji Turčiji. Zaman je vsako izgovarjanje od strani angorske vlade, češ, da ni med njo in sovjeti nobenega uradnega sporazuma, da je to samo nekaka salonska družba, ki ne pomeni za antanto in obenem tudi za Evropo nobene posebne nevarnosti. Tem pravljicam lahko verjamejo samo politični kratkovidni ljudje. Angora je filijalka Moskve, o tem ne more biti nobenega dvoma in to bo dejansko potrdila bodočnost. Kajti malo je verjetnosti, da bi moskovska in angorska vlada ne izvajale iz zavezniškega nastopa v Lausanni nobenih posledic.

Nastane vprašanje, kakšne bi bile te posledice. Ko so se tepli kemalisti z Grki, je bilo stališče antante dokaj lahko. Skrivaj je podpirala Grško, uradno se jezičila na kemaliste in Grke, bila je v položaju tretjega, kadar se prepirata dva. Samo dobiček od tega prepira se je izmuznil iz njenih rok in tertius gaudens je bila v tem slučaju vsaj idejno sovjetska vlada. Danes je položaj bistveno drugačen. Če bi prišlo med antanto in Turčijo do resnega nesporazuma, ne bo oboroženi spopad več lokalnega značaja, marveč bo izbruhnila nova svetovna vojna. Kajti izza grško-turške vojne so se razmere tako izpremenile, da bi takoj za kemalisti nastopila tudi sovjetska Rusija, ki bi potegnila v vojni vrtnec ne samo antanto, marveč tudi druge srednjeevropske in balkanske države. Za spopad v tako velikem obsegu pa ni sposobna niti antanta niti Rusija z Turčijo. V tem oziru igra odločilno vlogo tu kakor tam gospodarski položaj in mentalitet narodnih mas, ki niso za nepotrebne vojaške akcije posebno vnete. Govoriti o kaki nevarnosti oboroženega konflikta v večjem obsegu, bi bilo danes še prezgodaj. Razid lausanske konference tudi ne bo škodoval zavezniški slogi, čeprav nekateri angleški listi pripisujejo ta diplomatski neuspeh stališču, ki ga je zavzemala na konferenci Francija. Smešno bi bilo misliti, da se bo sprla antanta radi skupnih interesov in to v času, ko so ti interesi resno ogroženi. Pač pa bo trajala dosedanja politična napetost nekoliko potencirana še dalje.

Ze obstoječo družbo med Turčijo in sovjeti bo neuspeh v Lausanni samo ojačil. Stališče Rusije na konferenci je bilo za Turčijo vsekakor ugodno in te, četudi samo idejne usuge turški narod ne bo pozabil. Obe vladi, ki ne moreta pomisljati o takojšnjem oboroženem nastopu proti antanti, pa bosta izvajali iz razida mirovne konference idejne posledice. Internacionala je dobila bogato gradivo, ki ji bo, po svoje prirojeno, služila kot izvrstno sredstvo za ščuvanje orientalskih narodov proti Evropi. In tako se bo Evropa polagoma približevala nevarnosti strašnega konflikta z Orijentom, ki sicer še ni tako blizu, vendar pa ga politična trdovratnost in prepriji za zelenimi mizami znatno pospešujejo. Tuji listi so že spregovorili o enotni fronti orientalskih narodov proti evropskemu imperijalizmu, ki jo snujejo zastopniki vzhodnih držav pod imenom »orijentskega bloka«.

Za našo državo podobni dogodki ne bi imeli bogve kako važnega pomena in bilo bi indiferentno, kakšne mahi-

nacije se vrše za kulisami moskovske in angorske vlade in kako se bodo pobotali zavezniški s tem nevarnim sovražnikom, če bi ne bili mi, kot mlada balkanska država, tako eksponirani nevarnosti od zunaj, posebno od turške strani. Kajti, če bi padlo Turčiji na um, poskusiti svojo srečo z orožjem, bo v prvi vrsti poskrbela, da se utrdi

na Balkanu. Da bi bili v tem slučaju neposredno ogroženi interesi naše države in morda tudi njen obstoj, ni treba posebej naglašati. Zato je naše mesto na strani one države, ki bo postavila turškim aspiracijam na Balkanu realen jez, pa naj si bo to Angleška ali Francija.

Rapalska pogodba pred italijanskim parlamentom.

NEKOREKTNO POROČANJE ULLSTEINOVEGA TISKA. — RAZPRAVA O KONVENCIJAH V ZUNANJEM MINISTRSTVU. — KONVENCIJE BODO V PLENUMU V PONEDELJEK.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Včeraj popoldne je nastalo v Beogradu veliko vznemirjenje in deloma začudenje. Gotovo je, da vsa naša javnost z veliko napetostjo zasleduje zunanje politično razpravo v rimskem parlamentu, kjer je končno vendar enkrat na dnevnem redu vprašanje izvršitve rapalske pogodbe oziroma ratifikacija v Santi Margheriti sklenjenih konvencij. »Novi list«, glasilo Svetozaria Pribevičiča, je na velikem oknu »Moskve« nalepil brzojavko iz Rima kratke vsebine:

»Danes ob 11.30 je italijanski parlament odklonil ratifikacijo santmargheritskih konvencij. Za ratifikacijo so samo glasovali socialisti, klerikalci in levčarski republikanci.«

Vest, ki je bila brez vsake stvarne podlage, je prišla v beogradsko javnost po tanih ovinkih. Ullsteinova korespondenca, ki je v zvezi z listi, ki delajo Pribevičičevo politiko, je skušala z gotovim namenom spraviti to vest v javnost. Ta ugotovitev se je zaznala šele proti večeru. Vsi politični krogi so obsojali nekorektnost Ullsteinovega tiska. Vaš dopisnik se je tekom včerajšnjega popoldneva informiral pri zunanjem ministrstvu in na italijanskem poslanstvu, a na obeh mestih je dobil odgovor, da vest ne odgovarja resnici in da dosele ni prišlo nikakoli poročilo v tem smislu.

O razpravah v italijanskem parlamentu so prišla včeraj v Beograd iz Rima ta-le poročila.

— Rim, 8. februarja. (Izv.) Parlamentarni odbor za zunanje zadeve se je sestel in začel pod predsedstvom Orlando debato o santmargheritskih konvencijah. Zastopnik Zadra posl. dr. Duda je hotel ugotoviti, da konvencije v nekaterih točkah niso popolnoma enake onim, o katerih se je razpravljalo preteklo leto in je predlagal, da se debata o konvencijah odloži.

Večina odbora je ta predlog odklonila. Odbor je nato pozval državnega podtajnika v ministrstvu za zunanje zadeve Tosti di Valminuto, da poda nekatera pojasnila. Tosti je očrtal odboru pregled konvencij ter je posebno pojasnil nekatere točke konvencije o šolstvu in pravem zastopstvu. Predsednik od-

bora Orlando je bil končno pozvan, da čimprej izdela odborovo poročilo za plenum. Vlada sama je obvestila odbor, da polaga veliko važnost na to, da se ratifikacija čimprej izvrši.

Fašistovski poslanec Duda pa je iz taktičnih ozirov javil zadržkim fašistom, da je dosegel odgovodite glasovanja o rapalski pogodbi, zadržki fašisti so ga namreč zaklinjali, da mora doseči odklonitev ratifikacije.

— Rim, 7. februarja. (Izv.) Včeraj ob 11.35 popoldne je bil predložen italijanski zbornici vladni predlog o ratifikaciji santmargheritskih konvencij.

Predlog obsega samo en člen, glasom katerega se vlada pooblašča, da odobri v novembru lanskega leta sklenjeni italijansko-jugoslovenski sporazum glede izvršitve rapalske pogodbe brez vsakih sprememb.

Poleg tega predloga je bil prečitani zbornici tudi komentar ministrskega predsednika Mussolinija, ki utemeljuje korak vlade, da se izvrši rapalska pogodba. V razlogih se Mussolini sklicuje na svoj zadnji programni govor v zbornici, ki naglašala načelo, da se morajo mednarodne pogodbe, pa bile dobre ali slabe, izvršiti in izpolniti. Če so pogodbe podpisane, morajo biti ratificirane in izvršene. Izvršene torej mora biti tudi predloženi pakt. Ob priliki izvršitve pa se bo lahko ugotovilo, če so potrebne kakšne spremembe ali ne. (I)

Sporazum v Santi Margheriti ne nalaga Italiji nikakih novih bremen in političnih obveznosti, ker ta sporazum v glavnem ureja zvezo mesta Zadra z njega gospodarskim zaledjem. Mussolini govori dalje o konfliktu med Italijo in Jugoslavijo in preiskuje vzroke, ki so na eni ali drugi strani povzročili nesporazum. Sedaj so v Beogradu in v Rimu spoznali, da se, kakor hitro bodo konvencije izvršene in izvršene tudi teritorialne klavzule, odločilo, če je režim dober ali ne, za upostavitve in ureditve sosednih odnosov, in to bo odvisno od duha, v katerem se bodo konvencije izvajale. Dosedaj je bila glavna napaka italijanske politike — neodločnost.

Mussolini zaključuje svoj komentar z zatrdilom, da Italija lojalno izvrši po-

godbo, ali skrbno in budno bo pazila, da bo tudi nasprotna stran pogodbo lojalno izpolnila. Mussolini bo najbrže v plenumu podal ustmeno izjavo.

— Rim, 8. februarja. (Izv.) Odbor je sklenil, da se santmargheritske konvencije predložijo zbornici v odobritev. Odbor pa je izrazil tudi popolno zaupanje, da bo ministrski predsednik Mussolini umel pravilno interpretirati rapalsko pogodbo.

— Rim, 8. februarja. (Izv.) Odbor za zunanje zadeve predloži najbrže jutri v petek ali v soboto svoje poročilo zbornici in obenem predlog, da se ratificirajo santmargheritske konvencije. Potemtakem bo debata o ratifikaciji v soboto ali najkasneje v ponedeljek.

FAŠIZEM NA KRASU.

(Dopis iz Jul. Benečije.)

Med našim narodom je fašizem najprej iskal svojih žrtev v Istri. Vsakemu poznavalcu primorskega javnega političnega življenja so še v spominu dogodki iz zadnjih let. Fašisti so Istro strašno opustošili. Naše ljudstvo so naravnost decimirali, inteligenco z nasilnimi sredstvi preganili, a zapuščeno čredo brez pastirja prepustili usodi postopnega narodnostnega umiranja.

Po Istri je prišel na žrtvenik Trst, za Trstom Gorška. Zlasti med Brici so fašisti našli, žal, ugodna tla. Oprli so se pri svoji propagandi najprej na priseljence Italijane, potem na domačine, ki jih je pokvarila tužina v begunstvu. Tako so prepleli celo Julijsko Benečijo z mrežo svoje zločeste organizacije, ki nas pobija z ognjem in mečem.

Kras je poleg Notranjske fašistovskim nasokom najdlje upiral. Dal jim je malo ali nič gradiva za širjenje njihove pogubonostne politike za naš narod. V zadnjem času pa izgleda, da so se fašisti z vso vneto posvetili delu na Krasu. Na Nabrežini je zloglasni fašist Scoppi vzel v svojo oskrbo celo slovensko knjižnico, katero bo seveda po svoje iztrebil knjig, ki mu ne bodo povšeči. Isti Scoppi se je podal na delo še daleč po Krasu. Niti štirinajst dni ni od tega, ko je ustanovil fašistovsko podružnico v Komnu na Krasu. In v to podružnico se je po nagovoru komenskega župana Zigona vpisalo nad sto petdeset članov. Da ti niso Italijani, ni treba poudarjati, zakaj Komen leži popolnoma na naših tleh, in do pred kratkim v njem sploh ni bilo ljudi, ki so obiskovali laške univerze.

Gotovo je, da bodo fašisti potem, ko si utrdijo par postojank, korakali še dalje po Krasu, proglašajoč, da niso naši sovražniki, pač pa nasprotniki politike naše »Edinosti« — kar je na koncu isto. A na Kraševce se je vseeno lažje zanoesti nego na omahljive Istrane in Gorčane, ki so ponekod pod pritiskom vla-

A. E. W. Mason:

18

KLIC NA POMOČ.

Roman.

Besede so osupnile vse, ki so jih slišali. Wethermill je stopil naprej in razjarjeno vzkliznil. Komisar je rekel vesel: »To je dobra misel!« Samo Hanaud je sedel mirno na svojem stolu in njegov izraz ni bil razburjen. Oči se mu niso ganile od Helene Vauquier.

»Čujte!« je nadaljevala. »Povedati vam hočem, kaj mislim. Moja navada je bila, pripraviti sirup in limonado in par malih keksov v jedilnici, ki se nahaja, kot veste, na drugi strani hiše, kamor se pride skozi vežo. Mislim, da je možno, gospodje, da sta šle gospa Dauvray in tuika Adela v jedilnico, dočim se je Celija preoblačila. Vem, da je gospodična Celija, ko je bila oblečena, hitela po stopnicah dol v salon. Dobro, recimo torej, da je imela gospodična Celija ljubimca, ki jo je čakal in s katerim je hotela oditi. Hitela je skozi odprti salon, odprla steklena vrata in odšla ter pustila vrata odprta. In tat, ki je bil dogovorjen z Adelo, je našel vrata odprta in se je sam skril v salonu, med tem ko se je gospa Dauvray vračala iz jedilne sohe. Kot vidite, je gospodična Celija najbrž nedolžna.«

Vauquier se je lahko sklonila naprej, njen bled obraz je zarde. Za trenutek je vladal molk, potem pa je Hanaud rekel:

»To je vse prav dobro, gospodična Vauquier. Niste pa pomislili na čipkasti ovrtnik, s katerim je dekle odšlo. Morala je priti v sobo nazaj, da pogleda, če ste že šli spat.«

Helena Vauquier je slonela naprej z razočaranim obrazom.

»Res je to. Pozabila sem na ovrtnik. Nisem imela rada gospodične Celije, toda hudobna nisem —«

»Dejstvo je, da se sirupa in limonade nihče ni dotaknil v jedilnici,« je rekel komisar in jo prekinil.

Spet je Vauquier pogledala razočarana. »Tako?« je vprašala. »Tega nisem vedela — bila sem tu vjeta.«

Komisarju se je izvil vzkliz zadovoljnosti. »Čujte, čujte!« je rekel razvnet. »Tu je teorija, ki računa z vsem, ki kombinira idejo gospodične Vauquier z našo, in ta ideja je do zadnjega pravilna. Vzemimo, gospod Hanaud, da je šlo dekle svojem ljubimcu nasproti, da je pa ta ljubimec morilec. Tako je vse jasno. Ni šla k njemu, odprla mu je samo okna in vrata in ga tako spustila noter.«

Obadva Hanaud in Ricardo sta pogledala Wethermilla. Kakšno mnenje ima on o tej stvari?

Wethermill je slonel ob zidu, oči je imel zaprte, obraz bled in bolesten. Izgledal pa je bolj kot mož, ki nemo trpi sramoto, kot da bi bil uničen od misli, da je žena, ki jo ljubi, nič vredna.

»Jaz nimam ničesar reči, monsieur,« je nadaljevala Helena Vauquier. »Pripovedujem vam samo, kar vem. Ženska sem in zelo težko bi bilo za dekle, ki pričakuje ljubimca, stvar tako prikriti, da je druga ženska ne bi mogla spoznati. Pomislite, gospodje!« In tu se je nenkrat nasmejala. »Mlado dekle, ki je vsa razburjena in bi rada imela, da bi bila njena lepota v tem trenutku še bolj sveža in bolj prikupljiva, kot je bila, in ki je v skrbeh, da-li ji izborna pristojna njena obleka! Le predstavljate si: njene ustnice so pripravljene za poljub! O, kako druga ženska tega ne bi mogla spoznati? Videla sem gospodično Celijo, njen obraz je žarel, njene oči so blestele. Nikdar ni tako krasno izgledala! Svetlozelen klobuk na njeni krasni kodrasti glavi! Od nog do glave se je gledala in bila je zadovoljna, ker je izgledala tako ljubko. To je bila gospodična Celija včeraj zvečer, monsieur. Dvignila je z eno roko svojo vlečko, v drugo je vzela svoje bele rokavice in hitela po stopnicah navzdol, pete so odmevale po lesu in zaponke so blestele. Spodaj pa se je obrnila in mi rekla:

»Čujte, Helena, lahko greste spat.« Tako je bila ta stvar, monsieur.«

In naenkrat je spet pokazala ljubosumnost. »Zanjo fine obleke, zabava in sreča. Zame — naj grem spat!«

Hanaud je spet gledal v popli, ki ga je sestavila Helena Vauquier in ga natančno čital. Nato je stavil vprašanje, čigar vzrok Ricardo ni jasno razumel.

»Ko ste zjutraj rekli komisariju, da bi bilo pametno, če bi pregledali garderobe gospodične Celije, ste našli, da ničesar drugega ne manjka kot čipkasti ovrtnik.«

»Tako je!«

»Dobro. In ko je odšla gospodična Celija po stopnicah —«

»Ugasnila sem luč v njeni sobi in kot mi je ukazala, sem šla spat. Prva stvar, ki se mi spominjam — toda ne! Grozno mi je, misliti na to!«

Helena se je stresla in preplašeno pokrila obraz z rokami. Hanaud je uljudno prijel njene roke in jih potegnil dol.

»Pogum! Na varnem ste sedaj, gospodična. Pomirite se!«

Naslonila se je nazaj in zaprla oči.

da jih razmer uklonili tilnik našim zastupiteljem.

Ker pa imajo pri fašistovskih akcijah v podobnih slučajih odločujoč vpliv v prvi vrsti župani, svarimo iste, naj se ne prodajajo nikomur, naj ne bodo hlapi in naj ne pohijujejo večine naroda, ki je v jedru dobra in nedolžna. Vsako zmotno zapeljevanje baš v na-

sprotno smer od pravih ciljev bo narod kaznoval sam, ko pride njegova ura, da izpregleda. Mi se zato na Kraševce kakor tudi na Notranjce zanašamo, da bodo od prvega do zadnjega ostali, kar so in da bodo fašizem zavrnili, sicer dostojno, toda brez pomislekov in brez omahovanja.

TELEFONSKA IN BRZOJAVNA POROČILA.

Važna seja kronskega sveta.

VPRASANJE VSTOPA GRŠKE V MALO ANTANTO. — VENIZELOSOVA PISMA.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Beogradski listi, predvsem Pašičeva »Tribuna«, so pred dnevi poročali o nekem pismu, ki ga je pisal Venizelos Pašiču. V tem pismu je baje Venizelos zaprosil Pašiča za intervencijo, da se sestane mala antanta, ki naj stori definitivne sklepe za slučaj ponovnega konflikta Grške s Turško. Ministrsko predsedstvo sedaj hoče vsebino tega pisma dementirati in v dotičnem dementiju navaja, da je Venizelos Pašiču pisal dva pisma; prvega, s katerim se Venizelos zahvaljuje Pašiču, ker je naša vlada branila grške meje v Trakiji, in drugega, s katerim se Venizelos Pašiču zahvaljuje za podporo, ki jo je izkazala naša delegacija Grški na lausanski konferenci. Sedaj pa današnji listi še vedno vstrajajo pri tem, da je prvotna vest »Tribune« resnična in da je Venizelos v dotičnem pismu prošil za našo podporo, da se Grška sprejme v zvezo držav male antante.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Iz Pariza je došlo poročilo, ki veli, da se v krogih male antante govori, da je Venizelos naslovil na Pašiča dve pismi, v katerih Venizelos prošil za intervencijo naše vlade v slučaju ponovnega grško-turškega konflikta. Kot protislogu za to intervencijo naj bi dobila Jugoslavija nadaljnjve nove koncesije glede solunskega pristanišča. Venizelos dalje predlaga, da se Grški dovolji vstop v malo antanto. Krogi male antante pa smatrajo, da bo ta korak Venizelosa ostal brez vsakega uspeha, ker so prepričani, da je sedaj nemogoče dovoliti Grški vstop v malo antanto.

Na drugi strani pa ministrstvo zunanjih zadev skuša te vesti odločno dementirati, ne navaja pa nobenega tehtnega razloga. Zanimiva je namreč tudi brzjojavka atenskega Presbira, glasom katere je polkovnik Placiras priznal stremeljenje in težnjo Grške, da pristopi k mali antanti.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Današnji jutranji listi objavljajo, da se danes dopoldne sestanek kronski svet. Poleg tega pripominjajo, da se bodo na tem svetu razpravljala važna zunanja in notranjepolitična vprašanja. V prvi vrsti gre za Grško. Notranji minister poroča o splošni notranjepolitični situaciji države.

Volilna borba.

SPLOŠNA SITUACIJA.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Ker se bližajo koncu roka za vlaganje kandidatskih listi pri merodajnih sodiščih, t. j. 21. t. m. meseca, je povsod opaziti pri vseh strankah nekako žurno delovanje in posvetovanje glede postavitev kandidatov. Večina strank je že izdelala kandidatske liste. Vrše pa se za kulisami še vedno ljute borbe med različnimi osebami. Ostri konflikti so nastali v radikalnih stranki in včerajšnja seja akcijskega odbora radikalne stranke je izkjučno razpravljala le o osebnih sporih. Večina teh sporov je sedaj poravnana. Tudi v demokratični stranki se bjejo ljuti boji za kandidatsko mesto. Ljuba Davidović je napel vse sile in uporabil ves svoj ugled, da bi se ti spori izravnali. Glavni odbor demokratične stranke je ravnotako včeraj obravnaval osebna, sporna vprašanja. Velik spor je med demokrati nastal v pirotskem volilnem okraju in v Nisu. Ljuba Davidović je moral danes osebno odpotovati v Piro, da ublaži razvneti spor.

Povratak naše lausanske delegacije.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Sledi ob 11. se je povrnil v Beograd šef naše delegacije v Lausanni sofijski poslanec Rakić. Z istim ekspresnim vlakom se je vozil tudi Izmet paša, ki je pot takoj nadaljeval proti Carigradu.

Vznostavitev normalnih odnošajev napram Bolgarski.

— Beograd, 9. svečana. (Izv.) Koncem tega meseca se v Nisu sestane jugoslovnsko-bolgarska komisija, da prouči obsežne konflikte oziroma roparske vpade meledonskih četašev. V kratkem času pa se sestane tudi gospodarska in prometna komisija, ki ima urediti gospodarske oziroma prometne odnose med obema državama. Pripravlja se tudi mrti za sklenitev delovne trgovinske pogodbe z Belgijo.

Radičev proglas.

— Zagreb, 9. februarja. (Izv.) Današnji Radičev »Slobodni dom« priobčuje volilni proglas hrvatske republikanske seljačke stranke. Čeprav ljuto napada Pašičevo vlado, vendar Radič v tem proglasu odkrito priznava, da je Pašić najbolj pametno storil, ko je razpustil parlament in razpisal nove volitve za 18. marca. T. l. Manifest zelo mnogo govori o kmetih mučenikih, o samostojni hrvatski kmečki republikli ter apelira na hrvatske kmete, da pokažejo Beogradu dne 18. marca, da hočejo imeti samostojno, nevtralnno hrvatsko kmečko republiko. Če je pri lanskih volitvah od 400 tisoč volilcev glasovalo 230.110 za hrvatsko republiko, je Radič sedaj prepričan, da bo sedaj na Hrvatskem od 600 tisoč volilcev glasovalo 400 tisoč za seljačko stranko in da dobi Radič od 86 mandatov 50. Radičeva stranka gre v volilno borbo pod geslom: »Za pacifičenjem proti militarizmu, za nevtralnno, miroljubno republiko proti tiraniji! Vsi na krov za republikansko svobodo«.

Dalje omenja proglas, da ima stranka razširiti svoje delovanje ne samo na hrvatsko banovino, marveč tudi na hrvatsko Dalmacijo, na hrvatsko Hercegovino, na hrvatsko Bačko in na hrvatsko Baranijo.

KONFERENCA O JUŽNI ŽELEZNICI.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Včeraj dopoldne je imel šef oddelka za izvršitev mednarodnih pogodb dr. O. Rybaj daljšo konferenco z italijanskim delegatom Vilianiem glede vprašanja Južne železnice. Konferenca v Rimu se po nekaterih poročilih jutranjih listov preloži do 20. t. m.

GOSPODARSKI ROJ MED FRANCJO IN NEMČIJO.

POSREDOVANJE MED NEMČIJO IN FRANCJO.

— Berlin, 9. svečana. (Izv.) Po poročilih iz Pariza je v tamošnjih političnih krogih razširjena vest, da prične neka tretja neinteresnana država posredovanje med Parizom in Berlinom. Govore, da prične to posredovalno akcijo Amerika. Berlinski vladni krogi tej vesti več ali manj pritrjujejo. Veliko važnost pripisujejo akciji socialnih demokratov, ki odpošlje v London posebnega odposlanca, da sondira teren za končni sporazum med Berlinom in Parizom.

PNSREDOVANJE DR. BENEŠA?

— Dunaj, 8. svečana. (Izv.) Večerni »Achtuhrblatt« priobčuje: Danes je v diplomatičnih krogih razširjena vest, da začne zunanji minister dr. Beneš posredovalno akcijo glede ruhrskega vprašanja. Dr. Beneš je že stavil posredovalne predloge Poincaréju in dr. Cunu. V diplomatičnih krogih pa odgovarjajo na zadevno vprašanje, da se ne more kategorizirati, da je tudi ne zanikati, ker je stvar zelo delikatna značaja in bi interesi akcije mnogo trpeli.

LITVANCJI ZA NEMČIJO.

— Riga, 7. februarja. (Wolf.) Litovsko rudarsko združenje je izdalo proglas proti okupaciji ruhrskega ozemlja, v katerem pravi: Odkosanje srca nemške industrije pomeni polom Nemčije. Goli akt nasilja nad neoboroženim nemškim narodom mora privedi k revanši proti Franciji.

ŽELEZNISKI PROMET V RUHRU.

— Berlin, 8. februarja. (Wolf.) Kakor so izvedeli iz zanesljivih virov tukajšnji listi, bodo sedaj uvedene francoske kontrolne postaje tudi v ozemlju, ki so ga zasedle angleške čete. V Köln so že prispeli francoski železničarji. Dalje poročajo listi, da dopuščajo okupacijske oblasti vlake s premogom samo na Holandsko, nikakor pa ne v Švico in Italijo. V Appenweieru so hotele okupacijske čete poslati vlak s premogom v Italijo, toda nemško železniško osobje ni hotelo pomagati.

DELO POČIVA V RUDNIKIH.

— Saarbrücken, 8. febr. (Wolf.) Po neuspešnih poskusih, ki so trajala pozno v noč, je ustavljeno danes delo v vseh lotarinskih rudnikih. »Saarbrücker Zeitung« poroča, da se je položaj v saarskem okraju poostriil, ker so Francozi navzile svojemu obetanju v svrhu vzdrževanja reda zasedli rudnike z vojaštvom.

— Essen, 8. febr. (Wolf.) Iz zasedenega ozemlja prihajajo zopet številna poročila o aretacijah in izgonih državnih uradnikov, ki so zavzemali na pošti, carini in policiji važna mesta. Tako n. pr. v Recklingshausenu, Duisburgu, Düsseldorfu in Cleve.

SOCIJALISTIČNI KONGRES PROTI FRANCJI.

— Pariz, 7. febr. (Wolf.) Kongres socialistične stranke v Lille je včeraj razpravljao o mednarodni politiki. Grumbach je izvajal, da zunanja politika Francije vodi v neno pozuho. Kongres naj bi nastopil proti tej politiki, ki vodi k novi vojni. Uspešna politika bi bilo sodelovanje z demokratičnimi elementi Nemčije, Francosko-

nemško sodelovanje je potrebno tudi iz gospodarskih ozirov. Okupacija ruhrskega ozemlja bo povzročila bridko razočaranje. Renandel je pripomnil, da bi bili dogodki brez dvoma prehiteli Francoze, če bi bili šli v Hamburg. Za vzgled lahko služi ravnanje Švedske, kajti Branting je bil edini, ki je predlagal poravnati konflikt potom razsodbe.

ČIČERIN V BERLINU.

— Berlin, 7. febr. »Berliner Tageblatt« poroča, da prispe Čičerin jutri iz Lausanne v Berlin. Proti svojim prvotnim nakanam odpotuje za soboto v Moskvo, kjer je njegova navzočnost v sedanjem trenutku neobhodno potrebna.

Višina angleškega dolga.

Stroški lausanske konference.

— Washington, 8. svečana. (Reuter.) Poročilo kontrolne komisije dolgov je ugotovilo, da znaša fundirani britanski dolg 4074.818.000 dolarjev. Do 15. dec. 1922. narasle obresti znašajo na podlagi 4,25% obrestne mere 629.836.000 dolarjev. Odtegniti je treba doslej plačanih 100.526.000 dolarjev. Predsednik Harding je k temu poročilu izdelal posebno addresso na kongres, v kateri ugotavlja, da je Anglija storila prvi korak za sanacijo splošnega gospodarskega finančnega položaja.

Kako so Nemci uničili francoske rudnike.

— Lausanna, 8. svečana. (Izv.) Stroške lausanske konference cenijo od 6 do 7 milijonov. Ta svota pa se gotovo še poveča. Dnevni izdatki članov konference so znašali preko 50.000 frankov. Novinarji so izdali za brzjoave in telefon nad milijon frankov.

Vojna med Grško in Turčijo?

Sofijski »Mir« je priobčil nastopno poročilo: Nova voja med Grško in Turčijo se je začela 5. t. m. ob 10. zvečer. Grki so zasedli Odrin. Vsi Bolgari, ki so se nahajali v mestu, so zbežali v Bolgarijo. Nova voja je očitno posledica neuspeha lausanske konference. Po premirju v Makedoniji Turki nimajo vojske v vzhodni Trakiji, glavno pa je, da ne morejo preprečiti topištva. Verjetno je, da se bo Grkom posrečilo brez posebnih težav prodreti do Catalje. Ni še popolnoma jasno, kakšno stalšče zavzame Anglija. Dejstvo da so Grki začeli vojo, pa upravičuje misel, da se bo udeležila tudi Anglija. Če se ona udeleži vojne, bo bržkone zasedla Carigrad in Dardanele. V tem slučaju se bo nova voja razvila na maloznakem obrežju. Iz Carigrada ni nobenih poročil. To vest, ki je znana dosedaj samo še v Bolgariji je treba sprejeti z vso rezervno.

INCIDENT V SMIRNI.

— Pariz, 8. svečana. (Izv.) Po poročilih iz Smirne je dala angorska vlada svojim oblastem navodila, da morajo do danes 8. t. m. ob 12. dopoldne zapustiti vse bojne ladje nad 1000 ton smirnsko pristanišče. Med Parizom in Londonom so se tedom današnjega dneva izmelele brzjoavke. Zavezniške vlade so sklenile, da protestirajo v Angori proti takemu ultimatu in so dale svojim višjim komisarjem v Carigradu navodila, da mora voja brodov ostati v smirnskem pristanišču ter tam vztrajati tudi v slučaju kakega event napada.

GIBANJE NA IRSKEM.

— Dublin, 6. febr. (Reuter.) Vstaši so prisilili osobe tukajšnjega kino podati se v zgornja poslopja, nakar so zažgali poslopje. Šest uslužbencev je zžorelo. Nekaterim, ki so bili lahko obžgani, se je posrečilo zbežati na cesto. V istem hipu pa je nastala eksplozija, kjer je bilo ranjenih pet uslužbencev in dva mimoidoča.

Službodailem — volilem v „Pokojninski zavod“!

Volitve delegatov v »Pokojninski zavod« za nameščence v Ljubljani so prinesle naravnost stajno zmago nepolitičnim listam »Združenih službodailecev« proti »mladinskim« listam! 2005 glasov proti 530 glasom jasno priča, da ste sledili načelu: naše socialne ustanove morajo ostati nedotaknjene od slepmišenja eksponentov političnih klik, starostna preskrba skoro 8000 Vaših nameščencev-zavarovancev ne sme postati predmet spekulacije posamnih bank! Zavedali ste se velikega socialnega pomena volitev in vrgli svoje glasove na tehnično vzlic silni agitaciji takozvanih demokratičnih vodij in njih pristašev, ki hočejo sedaj vsled svojega poraza zatajiti celo »mladinski« značaj svojih list! Podpisani centralni akcijski odbor »Združenih službodailecev« smatra za svojo dolžnost, da se akcijskim odborom »Združenih službodailecev« v celi Sloveniji in Dalmaciji zahvaljuje za njihovo požrtvovalno delo, vsakemu volilcu službodailecu pa za njegovo zavednost in razsodnost, s katero je oddal svoj glas nestranskim gospodarskim listam »Združenih službodailecev«.

Ljubljana, dne 8. februarja 1923.

Centralni akcijski odbor »Združenih službodailecev«.

Maskarada „Ljublj. Sokola“.

„JUBILEJNA NOČ“

na pustni torek 13. februarja v »Narodnem domu«.

Politične vesti.

— Avdičena. Iz Beograda javljajo, da je kralj včeraj dopoldne sprejel ministra dr. Nika Zupaniča v daljši avdienci.

— Klerikalni kandidat za Ljubljano. Klerikalno - komunistična alijca, ki sta jo pri zadnjih občinskih volitvah sklenila dr. Perič in dr. Gosar, se je razbila. Klerikalci nastopijo pri volitvah v narodno skupščino samostojno. Njih kandidat je dr. Andrej Gosar, njegov namestnik pa Jože Pirc. Klerikalna kandidatska lista je bila včeraj vložena na deželno sodišču kot prva.

— Na dan z resnico! Včeraj smo reproducirali trditve »Ciller Zeitung«, da so se mladinski voditelji preko posredovalcev pogajali z Nemci v svrhu, da jih pridobijo, da bi glasovali za mladinske kandidate. Celjski nemški list je obenem naglašal, da lahko imenuje gotova imena. Mladine je to razkritje zadelo tako v živo, da se skušajo iz zagate in zadrege rešiti samo s spretnim žongliranjem, ki bi naj javnosti prikrilo dejstvo, ki ga je navedel celjski nemški list. Toda slovenska javnost si ne bo dala nasuti peska v oči, zato je upravičeno zahtevalo, da jim mladinska gospoda brez ovinkov in pridržkov pove, ali se je res pogajala z Nemci in kdo so bili tisti možje, ki so izrafi posredovalno vlogo med Nemci in mladini. Ker pa se ni nadejati, da bi prišli »Jutrovec« na dan z imeni in z detaili o ponudbah, ki so jih stavili Nemcem glede pakta, pozivamo »Ciller Zeitung«, naj ona postreže radevedni javnosti z imeni mešetarjev in z ostalimi podrobnostmi pogajanj z dr. Kukovčevimi pooblaščenici.

— Kal je z »reptilen« fondom? Dr. Sustersič je v svojem »Ljudskem dnevniku« ugotovil, da je svoječasno dobival »Slovenec« podpore iz avstrijskega dispozičijskega fonda. To ugotovitev smo zabeležili v pričakovanju, da bo klerikalno glasilo ogorčeno zavrnilo težek očitek, da se je dalo v najtežjih časih naše narodne borbe proti avstrijskemu režimu podkupiti od dunajske vlade. Toda zaman smo to pričakovali. »Slovenec« molči kakor grob, kar je pač najeklatantnejši dokaz, da je Sustersičeva obdolžitev tako upravičena, da je »Slovenec« gospodi kar sapo zaprl.

— Nov list v Karlovcu. V ponedeljek je v Karlovcu izšla prva številka »Ponedeljaka«, novega tednika. List je naklonjen demokratični stranki.

— Boljševiki na delu. Z Dunaja poročajo, da je dobilo dunajsko sovietsko poslaništvo iz Moskve posebne direktive glede taine protifašistovske akcije v Italiji. V to svrhu je ustanovljen v Inomostu poseben organ, ki vodi protifašistovsko gibanje v Italiji. Na čelu tega organa je Cagoni, kot sodruznika pa mu pomagata agenta kom. Internacionale Turčnikov in Vilenski. Ta urad sprejema in odlošila tudi one komuniste, ki so prisiljeni izseliti se iz Italije.

— Ženski komunistični kongres. Iz Berlina poročajo, da je komunistična Internacionala naročila nahajajoči se v Kristijani Kollontaj v Berlinu Krunski in ženi Kameneva, ki je pred kratkim odpotovala v Evropo, naj skličejo prvi svetovni ženski komunistični kongres.

Julijska krajina.

— V uredništvu tržaškega »Lavoratora« je bilo aretiranih pred par dnevi 8 oseb in prepeljanih v zapore v ulici Coroneo. Izvršena je bila tudi preiskava. »Lavoratorovi« uredniki so bili že večkrat aretirani in v njegovih prostorih je bilo že nebroj preiskav. Na kvesturo sta bila poklicana komunistična mestna svetovalec Juraga in Cavarocchi ter urednik »Lavoratora« Berce. Tam so jih dolgo zasliševali, potem pa pridržali. Pri prvi aretaciji so vzeli s seboj tudi Andreja Martelanca, ki se je samo slučajno nahajal v »Lavoratorovem« uredništvu.

Predvčerajšnjim je bil aretiran upravitelj »Lavoratora« Giovanni Giardino, ki je dobil iz Rima ček za 100.000 lir. Policija je zasedla ček pri banki. Giardino je izjavil, da je denar namenjen za redne troške lista. V uredništvu »Lavoratora« je bil zaplenjen baje tudi poseben proglas komunistov v slovenskem jeziku, pozivajoč na skupen odpor s komunisti in vsebujoč grožnje proti onim Slovincem, ki ne bi hoteli slediti pozivu.

— Idriški rudnik v privatni rokah? Poslanec Šček odgovarja v »Goriški Straži« na vprašanje, ali res pride idriški rudnik v privatne roke? Pravi, »za sedaj« italijanska vlada ne misli odstopiti rudnika privatnim rokam. »Pravim za sedaj, saj veste, da živimo v dobi, ko skuša vlada vse reformirati in ni torej izključeno, da spremeni svoje misli. Tako je na primer vlada ponudila Rabelski rudokop nepričakovano privatnikom. Fašistovska vlada je ob svojem nastopu razglasila, da odda zasebnikom v zakup vsa podjetja, ki so v državni režiji. Trenutno je ta načrt utihnil, ali vsak čas lahko stopi v ospredje«.

Gospodarstvo.

DELOVANJE NOVOSADSKA BLAGOVNE BORZE V LETU 1922.

Novosadska blagovna borza je postala zadnje čase najvažnejši gospodarski faktor v Jugoslaviji. S težkim trudom je bila leta 1921. ustanovljena, zlasti ker je imela hude konkurente v mestih Osijeku in Subotici, ki sta si hoteli mesto blagovne borze zase osigurati. Dne 1. septembra 1921 je bila borza v prostorih Trgovskega društva v Novem Sadu otvorjena. V začetku je bilo delovanje borze jako omejeno vendar se je posrečilo delovanju agilnih novosadskih trgovcev dvigniti borzo na prvo gospodarsko mesto v Jugoslaviji. Tečajni list borze v septembru 1921 izkazuje 25 vrst pridelkov, s katerimi se je trgovalo, a danes jih izkazuje okoli 100, kar znači ogromen napredek, odnosno promet. V preteklem letu je bilo na blagovni borzi 5200 borznih zaključkov in celokupni blagovni promet je znašal 22 tisoč vagonov. Promet je od dne do dne večji in bi bil gotovo večji, da ne bi bilo toliko zaprek, ki ogrožajo vsak promet. Na borzi se nahajata tudi borzno razsodišče, ki rešuje dnevno tri do štiri trgovske spore.

Nesporno je, da se bo novosadska blagovna borza še nadalje uspešno razvijala. Sedaj se zaključuje samo elektivne, takoj izvedljive kupčije, vendar pa se deluje tudi že na tem, da se pripušča tudi terminski zaključki, kar pomeni za blagovno borzo velik korak naprej.

— g Novosadska blagovna borza, 8. februarja. Cene v dinarjih: Pšenica bačka ponudba 445, bački ječmen 307.50, bački oves 290, bačka kuruza za april 232.50 do 225, v štorjih 180, za marec-april 232.50, beli bački fižol 390, pšenična moka »0« ponudba 662.50, »2« ponudba 632.50, »6« ponudba 525, »7« 445, »8« ponudba 275, otrobi 175.

— Beogradski blagovna borza, 8. februarja. Beograd, 8. februarja. Notirajo: Pšenica 76 do 77 kg, 4 do 5%, franko vagon Beograd promptno iskanje 440, ponudba 445 (zaključek 440), pšenica 75 do 76 kg, 5 do 6% ponudba 450, pšenica za april 76 do 77 kg, 4 do 5% 460, 465 (460), pšenica za marec 76 do 77 kg, 4 do 5% iskanje 460, nova začasna suha kuruza, franko vagon Beograd pol kase ponudba 240, ista franko vagon Smederevo zaključena po 245, nova posušena kuruza, okrogla zrna, franko vagon Klenak 290, 292.50 (290), nova sušena bela kuruza franko vagon Zatrežje, pol kase ponudba 310, nova suha, pol kase franko vagon Smederevo ponudba 310, kuruza za marec - april, franko vagon Smederevo pol kase 350, 355, rešetani oves, franko vagon Beograd promptno iskanje 300, moka »0« banatske vrste, franko vagon Beograd, bruto za neto, promptno iskanje 660, slije garnitura franko vagon Valjevo, promptna ponudba 400, slije osenice franko vagon Valjevo promptno ponudba 490, slije stotinki kase 390, beli rešetani fižol, franko vagon 400, 420, otrobi franko skladišče Beograd, promptna ponudba 195, drobni otrobi banatski franko vagon Beograd ponudba 195. Tendencja mlačna, zanimanje zlasti za terminsko pšenico marec-april.

— g Zagrebški trg, Zagreb, 7. februarja. Cene v dinarjih za 100 kg, postavno bačka odnosno voljodinska postala, notirajo: Pšenica 76 do 77 kg 452.50 do 457.50, nova rumena kuruza 225 do 250, rumena za marec-april 255 do 280, rž (81 do 84 kg) 337.50 do 362.50, ječmen za pivovarne 340 do 370, za krmo 305 do 330, oves 280 do 300, pisani fižol 425, beli 380 do 400, pšenična moka »0« 700 do 725, »2« 675 do 700, »4« 650 do 675, za krmo 225 do 250, drobni otrobi 170 do 200, debeli 225. Tendencja: Mirna, nekoliko prilajnejša. Povpraševanje za pšenico.

— g Tržne cene v Celju. Govedina v mesniha 14 do 15 D kg, na trgu 12 do 13 D; teletina 15 do 16 D kg; svinjina 22.50 do 25 D kg; slanina 36 do 38 D; mast 40 D, svinjska 35 D, prekajeno meso 30 do 32.50 D. Mleko liter 3 do 3.50 D, surovo maslo 45 D, jaje 2 do 2.50 D, kristalni sladkor 22 D, v kockah 24 D, liter namiznega oja 30 do 32 D, bučnega 32 do 33 D. Moka št. 00 7.50 D, št. 0 7.40 D, št. 2 7 D, št. 4 6.60 D, kuruza moka 4.25 D, ajdova 7.25 D, 100 kg črnege premoaga 41 D, rujava 22 D, m³ trdih drv 125 D, mehkih 100 D. — Cene raznih živinskih potrebščin so v zadnjih 14 dneh poskočile za okoli 10 do 20%. — Na trgu je zadnji čas na razpolago zopet večja množina raznih zelenjav, kakor solate, krompirja itd. Tudi mleka je dovolj. Primanjkuje samo jaje.

— g Dobava mesa. Pri Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 20. februarja t. l. ob 11. uri dopoldne pri Komandi vojnega okrga v Celu ter pri Komandi mesta v Slovenski Bistrici pa dne 21. februarja t. l. ob 11. uri dopoldne ustmena ofertalna licitacija glede dobave mesa za potrebe garnizij Ljubljana odnosno Celje in Slovenska Bistrica. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g Avstrijske finance. Dunaj, 3. febr. Šesti izkaz narodne banke izkazuje promet bankovcev v znesku 4.110.551.163.134 kron (plus 133.781.868.816 K).

— g Pošiljke v Španijo. Vsaka pošiljka naslovljena iz naše države v Španijo, mora biti opremljena s pričevalom o izvoru, ki mora biti vidljivo od kr. španskega konzulata v čezar delokrog spada tudi Sloveniji. Za pošiljke, ki ne bodo odgovarjale tem predpisi, se ne bodo uporabile pri uvozu v Španijo olajšave predvidene za pogodbene države.

— g Svetovne toneže v izdelovanju je bilo, po angleških poročilih, koncem decembra 2.300.000 ton, to je za 1 milijon ton manj nego je znašalo rekordno število leta 1913. Angleško poročilo meni, da se splošna situacija v industriji brodnih gradb holiša in se to občuti zlasti na Angleškem.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

OPERA.

Petek, 9. febr.: Zaprt.
Sobota, 10. febr.: Mefistofeles. Red D.
Nedelja, 11. febr.: Nižava, ob treh popoldne izven.

DRAMA.

Petek, 9. februarja: Ugrabljeni Sabinke. Začetek ob 20. Red E.
Sobota, 10. februarja: Idijot. Začetek ob pol 20. Izven.
Nedelja, 11. februarja: Ugrabljeni Sabinke. Začetek ob 20. Izven.

— **Sentjakovski oder v Ljubljani.** V nedeljo 11. februarja: Stari grehi.
— **Kurz iz zgodovine umetnosti.** V soboto, 10. svečana ob 6. uri zvečer se vrši v zbornici bivšega deželnega dvorca sedmo predavanje. Tema: **Toskanska umetnost XV. stol.** Predavatelj: Prof. dr. Izidor Cankar. Vstopnice po pet dinarjev pri vstopu.
— **Dva jubileja na zagrebškem narodnem gledališču.** 10. t. m. praznično igralec Ivo Raič in dne 3. marca igralec Gjurjo Prejac 25letni jubilej svojega gledališkega delovanja.
— **Jubilej poljskega učenjaka.** 3. t. m. se je vršila v Krakovu slavnostna proslava 50 letnice znanstvenega delovanja predsednika Poljske akademije umetnosti prof. Kazimira Morawskiego. Jubilarja je pozdravil rektor jagelonske univerze Natan-son, profesor Witkowski, kot zastopnik poljskih univerz, profesor Zieliński kot zastopnik varšavske univerze in društva znanstvenikov, in stotnik Pusłowski, ki je prečital kot pobočni posebno pismo prezidenta republike. Pred univerzo je pričakovala jubilarja številna množica krakovske srednješolske mladine, ki ga je prisrčno pozdravila.
— **60 letnica »Matice Slovaške«.** Te dni so praznovali v Košicah 60 letnico, ki je ustanovljen ta za slovaško toli pomembni prosvetni zavod. Slavnosti govor je imel gimn. ravnatelj Murkaš. Lepe slavnosti se je udeležila množičevitna slovaška inteligencija in mestno prebivalstvo.

Sokolstvo.

— **Predprodaja vstopnic za maskerado ljub. Sokola** se vrši v soboto od 5. do 7. pop., v nedeljo od 10. do 12. popoldne v ponedeljek od 5. do 7. pop. in v torek od 11. do 1. pop. Vstopnina za člano sokolskih društev Din. 10, za nečlane Din. 20.
— **Koncert v telovadnici Narodnega doma** se vrši v sredo dne 14. t. m. Pričetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina Din. 2.
— **»Sokol I.«** Društveni gospodarski odsek priredi v soboto 10. t. m. ob 8. uri zvečer na Taboru domačo maskerado za člano in članice ter po njih vpeljane goste. Vstopnine ni. Zdravo!
— **»Sokol I.«** zabavni odsek ima danes zvečer kratak sestanek na Taboru.
— **Sokolska župa Ljubljana I. Letna glavna skupščina** se vrši v nedeljo 11. t. m. ob 9. uri popoldne v magistratni dvorani. — Starešinstvo.
— **»Sokol«** v Šiški ima v soboto 10. t. m. ob 20. uri v šoli svoje predavanje »Alkohol in degeneracija«. Zdravo! Od- bor.
— **Društvo za zgradbo Sokolsega doma** v Sp. Šiški priredi na pusti tork 13. t. m. maskerado v vseh gostilniških prostorih g. Vallavca, gostilničarja v Sp. Šiški Sodeluje sokolski orkester »Svoboda«. Začetek ob 20. uri. Vstopnina 8. Din.
— **Stavbni odsek Sokola** v Mostah vabi članstvo in naklonjeno občinstvo na veliko predpustno maskerado, ki jo priredi 11. t. m. v lastnih prostorih na Selu. Dostojne maske dobrodošle. Začetek ob 6. uri popoldne. — Odsek.
— **»Sokola«** Litijsko-Smartno, priredi na pusto soboto 10. t. m. veliko maskerado v vseh prostorih sokolskega doma. Na sporedno polno zanimivosti, originalne dekoracije, godba iz Ljubljane. Za vnanje goste ugodna železniška zveza. Zbirališče mask ob pol 2. uri Meškuc, kjer tudi predprodaja vstopnic, ter skupen odhod v dvorano. Vstopnina Din. 10. Pričetek ob 20. uri.
— **»Sokola«** v Radovljici priredi v nedeljo dne 11. t. m. v Sokolskem domu ples pod naslovom »Kmečka svatba«, kjer se bodo izvajali narodni običaji svatbe. Vstopnina samo člani sokolskih društev in po njih vpelani gostje. Maske, ki hočejo prireditve posetiti, si morajo prej ali pri vstopu preskrbeti posebno vstopnico. Vstopnina za osebo Din. 5; družinske vstopnice Din. 10.—

DRUŠTVENE VESTI.

— **Narodna čitalnica v Sp. Šiški** priredi na pusto nedeljo 11. t. m. v salonu in v vseh prostorih g. Vallavca, gostilničarja v Sp. Šiški predpustni ples: »V mesečini«. Konkurenca dostojnih mask. Na lep- ša, najlepše darilo! Sodeluje godba Jug. železničarjev! Začetek ob 19. Vstopnina 8 Din. — Odbor.
— **Primorski visokošolci** prireditelj s sodelovanjem primorskih gospa in prid revnim tovaršim v soboto dne 10. februarja v Narodnem domu »I. primorski ples«. Vstop proti vabilu. Kogar se je pri razpisih jani vabil pomotoma prezilo, naj se blagovoli javiti z dopisnico na stud. med. Ante Da- neu, univerza.
— **Veliki pusni korzo!** Opozorjamo cenj. posetnike »Slavčeve« maskerade, da je začetek iste ob 7. uri zvečer. Dalje pripravljamo, da se nabavijo vstopnice po možnosti že v predprodaji, da ne bo zve- čer pri blagajni prevelikega navela. Pred- prodaja vstopnic in trgovini g. L. Černeta v Wolfovi ulici in na dan prireditve v ve- liki dvorani hotela Union od 9. do 12. ure popoldan. Oseba vabila. kakor vsako leto odpade, poselnih vabil se tudi ne bo razpisijalo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1923.

— **Zopet ponesrečena mladinska akcija.** Naši mladini so res slomaki: ka- mor se okrenejo, česar se lotijo, povsodi imajo smolo. Ako dobe v roko cepin, v tistemu hipu, ko stisnejo pest, se jim že spremeni v blato. Kako sijajno so in- scenirali znano Peskovo afero, s katero so mislili spraviti s sveta narodno social-istično stranko! A efekt? Razbili so svo- jo lastno stranko. Hoteli so strmoglaviti Pašičevo volitivno vladno in postaviti na njeno mesto »veliko koncentracijsko vladno«, v kateri bi zopet sedela gospoda Pribečević in Žerjav. V to svrhu so spr- avili v svet senzacionalno razkritje, da je Madžarska koncentrirala ob naših me- jah silno vojsko in da že v nekaj dneh udari v sporazumu z Italijo na naš teri- torij. Mladinski listi so slikali v nai- temnejših barvah grozno nevarnost, ki preti naši državi, napovedovali so že z ozirom na to znanjo nevarnost sestavo »velike vlade«, »Tabore« je priobčeval z debelimi črkami tiskane članke o mad- žarsko-italijanskemu komplotu proti na- ši kraljevini, dr. Kukovec pa je dal po- vrhu vse te vesti o grozeči strašni opas- nosti še plakativno po vsem Mariboru in vsi okolici. Z napetostjo se je pričako- val uspeh te velikopotezne akcije, v ka- teri je ves mladinski časnikarski gozd kričal »Hannibal ante portas« potrebna je koncentracija državotvornih strank, ve- lika vlada! Pa je prišlo razkritje, da so vse senzacije o grozeči vojni nevarnosti zrasle na zelniku madžarskega se- leparia Kottasa! Mesto pričakovane »velike vlade« in zaželenih ministrskih foteljev — fiasko, blamaža, poleg tega pa še ola- šan žep za nekaj 10.000 kron, ki jih dal »Ta- bor« Kottasu za prodane »senzacije«. Toda mladincem tudi ta fiasko in ta bla- maža nista spametovala. Je pač resničen rek, da udarilo bogovi s slepoto tistega, ki ga hočejo upropasti. Pretekli teden so mladini presenetili javnost z novo »senzacio« s paktom, ki so ga baje skle- nili radikalci z našimi Nemci na račun in škodo naših narodnih interesov. Mar- kirali so silno ogorčenje in klicali na od- bor vse, kar narodno misli, proti »izda- jalcem«, ki za lečo nemških glasov pro- dajajo naše narodne pridobitve v Mari- boru, v Ptuj, v Celju in v Ljubljani. In da podkrepe to svoje ogorčenje, so po- vrhu še inscenirali izgrede dne 1. t. m. v Celju. Že so mislili, da krepko talaio na svojem konjiku in da jih ne vrže iz se- dila nohena sila več. Pa so se zopet vra- čunali! Izkazalo se je namreč, da je bila tudi ta »senzacija« kakor vsaka, ki so jo v zadnjem času prinesli mladinski listi na krožnik naših javnosti, izmišljena in zlagana. Izkazalo se je namreč, da radi- kalci z Nemci sploh niso sklenili nobe- nega pakta. To jasno in očito potrjuje javno glasilo naših Nemcev »Deutsches Volksblatt«, ki ugotavlja, da postavilo Nemci na vsi črti svoje kandidate, da se ne vežejo z nobeno stranko in izva- ra: »S postavitvijo samostojnih kandidatov list je nemška stranka odstranila zadnje dvome, ki so se do zadnjega časa vzdr- ževali v krogih naše slovanske javnosti kljub vsem izjavam in odločbam stran- kinega vodstva.« Isti list priobčuje na- dalje na uvodnem mestu v svoji 966 šte- vilki pod naslovom »Nemški nositelji kandidatskih listov« tale sklep vodstva nemške stranke z dne 4. februarja v Ze- muni: »V seji strankinega vodstva so se končno odločile oficijelne kandidatske liste nemške stranke. Kot nositelji list so bili izvoljeni: dr. Kremling za Banat in Srem, dr. Kraft za Sambor, dr. Moser za Novi Sad, direktor Treisz za Subotino in dr. Neuner za Veliko Kikind. **Neslute list za Slovenijo, kakor tudi vse okrajne strankine kandidate in njih pomočnike objavimo v nekaj dneh.** Iz citiranih iz- jav nemškega organa »Deutsches Volks- blatt« je torej razvidno, da so Nemci že takrat sklenili postaviti tudi v Sloveniji svoje samostojne kandidate, ko sta mla- dinski glasili »Jutro« in »Tabor« obavi- li senzacionalno razkritje o vsebini baje že definitivno sklenjenega radikal- sko-nemškega pakta. Radovedni smo, kako se sedaj mladini izmotajo iz te nove svo- je blamaže.

— **Izmet paša v Ljubljani.** Z več- rajšnjim jutranjim orijentexpressnim vlakom se je peljal skozi Ljubljano tur- ški delegat v Lausanni Izmet paša.

— **Kr. romunski konzulat** je otvoril svoj urad v Zagrebu, Draškovičeva uli- ca 25 (telefon 5—68) za področje Hr- vatske, Slavonije (do Vinkovcev), Slo- venije in Dalmacije.

— **† Mornariški poručnik Ciril Ga- bršček.** Nežen dečko, mehkega srca je bil Gabrščekov Ciril iz Gorice. Lepo se je razvijal na prelestnem jugu, kar je naglo volni vihar razgalil goriske rodbe po svetu, med njimi tudi Gabrš- čekovo. Ciril je dokončal gimnazijo v Ptuj, nato pa moral k vojakom. Posre- čilo se mu je priti k mornarici in iz Pu- lje je ob prevratu odpotoval z našo mornarico v Boko Kotorsko. Imenovan je bil za poručnika. Še ne 22 let star. Ves poln upov je zrl v bodočnost, toda prijel ga je bolezen po močnem pre- hladu z lanskega poletja in Ciril je umrl v sredo v bolnici Meljane v Boki Kotor-

ski. Pri njem je bila zadnje tri tedne do smrti njegova mati, ki ga je spremlja- la tudi do prezgodnjega groba. Hudo za- deti rodbini naše iskreno sožalje. Po- ručnik Ciril, ki je hotel služiti svoji ju- goslovenski domovini na našem morju, pa naj mirno spi ob jadranski obali in sanja veliki sen o mogočni bodočnosti, ki čaka Jugoslovane tudi na morju.
— **Težko prizadeta** je rodbina Adamič na Sv. Petra cesti št. 31. Umrl ji je sinček Miljanček v nečni starosti 6 mesecev. Naše iskreno sožalje!
— **Bolezen zunanjega ministra.** Po po- ročilu iz Beograda je zunanji minister dr. Ničič lahko obel in ne sme zapustiti sta- novanja.
— **Odlikovanje.** Z redom Sv. Save IV. razreda sta bila odlikovana v Mariboru dr. Ivan Matko, primarij oddelka za notra- nje bolezni in dr. Hugon Robič, primarij oddelka za venerične bolezni.
— **Vse druge jezike, samo sloven- skega ne.** Pišejo nam: Pred vzhodom k carinski kontroli na glavnem kolodvoru v Mariboru visi napisna deska, ki opo- zarja potnike, da naj pripravijo ves de- nar na vpogled. Napis se pričinja s ci- rilico in vsebuje vse druge evropske jezike, samo za Slovence ta napis ne velja. Nemško besedilo je popačeno na »papir Geld«. Upamo, da bo novi šef carinske kontrole ta nestvor nadomestil z novim napisom, ki ne bo pozabil tudi, da Maribor leži na slovenski zemlji.
— **Denarnim zavodom.** Delegacija mi- nistrstva financ v Ljubljani objavila ura- no: Po razpisu generalnega inšpektorata ministrstva financ v Beogradu z dne 24. ja- nuarja 1923 l. broj 2955 morajo pooblaščen denarni zavodi vse izpiske iz registra pro- danih deviz ter izdanih potrdil (overen), ki so jih doslej vpošiljali odboru pri Narodni banki za promet z devizami in valutam, od 1. januarja 1923 dalje pošiljati neposredno generalnemu inšpektoratu ministrstva v Beogradu.
— **Ruska cerkev sedaj in v bodo- nosti.** V nedeljo, dne 11. februarja, ob 15. uri pop. v dvorani državne realke (poleg Univerze) se vrši rusko predava- nje Nikole Jezerškega: **Ruska cer- kev v sedanjem in prihodnjem času.** — Vstopnina (5, 3 in 1 din.) v prid ruskim revnim dijakom in ruski knjižnici. Opo- zariamo naše občinstvo na to zanimivo predavanje.
— **Zahvala.** Zveza ruskih akademikov na Ljubljanski univerzi izraža tem potom svolo zahvalo namestniku za Slovenijo g. ministru Hribarju za prilazno pokrovitelj- stvo na Tattianinem večeru, nadalje »Kom- té-ju za oskrbo ruskih dijakov« za njego- vno spretno režijo na večeru, vsem damam ki so sodelovale v buffet-ih in kloških, končno igralcem, ki so prispevali h kon- certnim in kabaretnim točkam. Obenem čuti zveza ruskih akademikov potrebo globoke hvalečnosti napram vsemu sloven- skemu občinstvu, ki se je tako prisrčno odzvalo na prireditve ruskega dištva. Zveza si dovoljuje smatrati mnogobrojni obisk večera kot znak globokih simpatij med slovenskim občinstvom in ruskim na- rodnom, katerega drobce je rusko dištvo.
— **Mariborski občinski proračun sre- jet.** Iz Maribora nam poročajo: Po dolgo- trajnih bojih in viharjih selah, ki so ob- činski svet tirale že pred razpust, je bil v sredi zvečer občinski proračun tudi efede krita defekta končno sprejet. Toda še tudi sedaj visi nad njim Damoklov meč, ako bo vlada vnoševala raziranje in zahtevo SLS kluba. To pot so prišli občin- ski svetniki skoro polnoštevilno. Takoj ob začetku dnevnega reda je obč. svet, dr. Je- rovsšek (SLS) županu očital, da ali ne po- zna občinskega reda ali pa ga noče pozna- ti. Ko je pričel to trditve dokazovati, je nastal v vrstah večine hrup, ki se je raz- širil tudi na demokratsko klop, ko je go- vornik skušal dokazati, da je župan to so- lo nepravilno sklical in da smatra njegov klub vse sklepe te seje kot neveljavne. (Za Ljubljano lep nauk kako »rdno« stoji zveza krščanskih socialistov z dru- gimi socialisti. Op. ured.) Župan Grčar je revidiral le na zadnje omenjeni očitke. Se- ja je bila prav po citiranem § 52 obč. reda pravočasno razpisana že 3. februarja in vabila večina tudi pravočasno dostav- lena izvemši dr. Jerovšku in Zebotu. V V. Cirilovi tiskarni so rekli, da je dr. Je- rovsšek odšel v Zagreb in da se vrne že ponedeljek, dne 5. t. m. Zebotu je dostav- lalce dobil na cesti, pa g. Zebot vabil na hotel sprejeti, nego je rekel, naj ga nese domov. Na Zebotovem domu pa se je do- stavljalec rekel, da Zebotova soproga ne podpisuje za moža. Tako je g. Zebot va- bilo dobil šele dostavljen. Ko je župan omenjal dr. Jerovškovo dozdnevni odhod v Zagreb, je isti zavpil: »to je navadna laža, na kar je na nasprotni strani nastal veli- kanski vrš in klic hi! Ko se je hrup po- legel, je dr. Jerovšek zahteval, da se ne- gova izjava protokolira (namreč, da so sklepi seje neveljavni). Nato je podžupan končal svoj referat o kriti defekta, ki zna- ša 2 in pol milijona dinarjev, za katerega na se je našlo kritiče s povzemanjem raznih davkov. Glasovanje se je udeležilo 25—26 svetnikov. In se je vršilo mirno. Tako je proračun končno sprejet.

— **Opominek med cerinjo.** Iz Maribora nam pišejo: Brzjavna vpočititev carinika Seratinika na mariborski glavni carinarnici je vzbudila tem večje ogorčenje, ker si je Seratinik nogo poškodoval v službi pri re- viziji v brzovozu in je namesto pomoči in odškodnine dobil nenapraven odmost na dan, ko bi bil moral prejeti mesečno plačo.

— **Rezijski potpisni gradbeni interje** v Mariboru. Podobor za l. gradbeno in- terio mariborske gradbene akcije je te dni razpisal stavbenim podjetjem razpis na-

tečaja za zgradbo treh dobitkov in sicer ene lepe vile kot prvi dobitek, dvostano- vanske hiše kot drugi in tretji dobitek. Pri razpisu so se upoštevali poleg domačih podjetij tudi oni ljubljanski stavbeniki, ki imajo v Mariboru svojo podružnico. Ako bi kdo upravičenih razpisa ne preel, mu je na razpolago v društveni pisarni. Raz- sodišče ozi. komisija bo vpoštevala samo take ponudbe onih podjetnikov, ki so že člani društva mariborske gradbene akcije in so članarino že plačali, ali jo plača- jo naknadno vsaj do 20. februarja t. j. do dneva, ko se morajo ponudbe predložiti razsodšču. To je v Mariboru prvi korak za pričetek gradbene delavnosti. Od raz- sodišča ozi. posebne komisije ne spreči načrti služijo lahko za razstavo v društe- vni pisarni za druga naročila. Narečaji nudi našim stavbenikom na ugodno šo priliko za strokovno usposobljenost, pa tudi dobro voljo od pomoči stanovanjski bedi. Za lo- terijo, ki je prva v Jugoslaviji, vlada že sedaj velika zanimanja.
— **Občinska seja občinskega sveta** celjskega se vrši prihodnji ponedeljek dne 12. februarja. Na sporedu so poročila raz- nih odsekov.
— **Novo moderno kopališče** se na- merava v Celju zgraditi na levem bregu Savine.
— **Obupni k'fe iz Maribora.** Pišejo nam: Sredi razkošnih predpustnih vesellic, kjer se na en večer brezskrbno razpije- jo milijoni, zdihuje na stotine stanovanjskih revežev, katere trda zima dan na dan po- gania iz prenapolnenih brlogov na cesto. Takih nasilnih deložacij je bilo v zadnjem času blizu 30. Še več kot toliko pa čaka ista usoda bodoče dni. Ti reveži s kopico otrok išče o pomoči pri stanovanjskem uradu, pri županstvu, pri okrajnem gla- varstvu povsod zama. Zadnja njihova pot jih pelje v Mar-Stan, od koder roma- jo intervencije in prošnje zopet na iste oblasti in zopet zama. Maribor je postal brezčuten tudi napram na bolji kričeči sta- novanski bedi, za vse ima denar in čas, samo za te reveže ne. Mesto trpi v svoji barakih ciganske tolpe, tuje izvržke, nima pa prostora za največje domače reveže. Kljub prijavam, da se v barakah vrše do- godki, ki plujejo v obraz javni morali, se ničice ne potrudijo, da bi napravili red in na- mesto tujih elementov spravili vsaj na- večje reveže pod streho. Ker od Maribora ni pričakovati nobene pomoči, se obrača- o ti reveži s ceste s svojim obupnim klicem tem potom naravnost na vlado za takoj- šnjo od pomoč.
— **Mestna zastavljalnica** naznanja, da se vrši tomesčna dražba, junija 1922 za- stavljenih predmetov, v četrtek 15. t. m. ob 3. uri popoldne.
— **Za »Dečji dom«.** Mesto svet'a na grob blagopokojne gospodične Josipine Arce je darovala rodbina Ivana Kneza, ve- letična v Ljubljani, znesek Din. 300.
— **Potresi v Bosni.** Dne 7. svečana so seizmografski aparati v Sarajevu za- znamovali ob 15.40 in 16.21, dva močna po- tresna sunka, ki sta bila tako močna, da sta ebe igli skočili iz aparata. Oba sunka sta bila zaznamovana tudi v Zagrebu in Beogradu. V Bugojni je potres napravil nekoliko škodo.
— **Dopust za d'lake-vojake.** Vojno mi- nistrstvo je naročilo zapovednikom, da se v vojaški službi nahajajočim dijakom do- voli potreben dopust za polaganje izpitov.
— **Novi jugoslovenski konzulat v Ame- riki.** Kakor poročajo iz Beograda, se usta- novita v Pittsburgu in Clevelandu jugo- slovenska konzulata.
— **Učiteljski dom v Nišu.** Na nedeljski skupščini učiteljev v Nišu, se je sklenilo, da si učitelji postavijo svoj lastni dom. Mestna občina v Nišu jim je v ta namen odstopila 800 m² zemljišča.
— **Nesreče in nezgode.** Jakobu Čeplo- ku, posestniku iz Gornjega Grada je pri prekladanju hlobov podel hlobo na levo no- go in mu to srl. — Dinar Janko Sluga v tovarni »Impeks« na Vrhniki, si je pri delu zlomil desno roko. — Mizar v topniškem arzenalu Anton Kapla, je pri delu padel in si zlomil desno nogo. — Posestnikov sin Fran Čampa iz Brega pri Kočevju je raz- streljal skalov'e. Pri eksploziji mu je priletela velika skala na desno roko in mu jo zmečkala. — Vse poškodovance so pre- peljali v bolnico.
— **Svinja, ki je sama skočila iz vlaka.** V Mariboru je bil aretiran neki Karol P. spremljevalec svinjskega transporta, ki je skupno s svojimi tovariši v bližini La- terskega vrela iz vlaka živo svinjo, vredno 15.000 K. Pri aretaciji je izavil, da svinja ni hotela preko me in je sama skočila iz vlaka. Ker je bila pa policija prepričana, da svinja ni v stanu izvajati akrobatskih skokov, zlasti iz plombranega vagona, je gospoda P. obdržala v zaporu.
— **Muzikalcini uzmotki.** Med vožnjo Zidanemst — Zagreb je bila čevljarskem pomočniku Jesiju Ježku ukradena zlata ura vredna 5000 K. Tatvino je izvršil neki Peter Zapolotnik, ki je Ježku toliko časa sviral na harmoniko, da je slednji zaspal, nakar mu je izmaknil uro in izginil.
— **Originalen trik.** V Zagrebu je bila aretirana zakonska dvojica, ki se je bavila z jako dobičkonosno kupčijo. Žena je bila jako lepa in tako je privabljala moške — ponajveč kapitaliste v svoje stanovanje in ko sta bila sama — je nenadoma prihrumel mož in zahteval zadoščenja za zakonolom- stvo. Ponavadi je zahteval 50.000 dinarjev. Slednjič mu je pa neki kapitalist vendar prišel na sled in ga pustil aretirati. Policija je ugotovila, da se je mladi par profesio- nalno bavil s tem poslom. Oba sta bila od- dana sodišču.
— **Opozorjamo na danšnji oglas** za- ložne knigarno Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg.
— **Čevlje kupite od domačih tovar**ev- tveč Peter Kozina & Ko. z znanjko »Pe- kos«, ker so isti priznani na bolši in na- čeneši. Glavna zaloga na debelo in drob- no Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Turistika in sport.

— **»Planinski vestnik«.** Pravkar je izšla skupna številka »Planinskega vestni- ka« za mesec januar in februar. Vsebina: J. Alajž: »Planinski spomin«. Brunon Rot- ter: »Od koč do koč v Savinjskih Al- pah«. K. Jug: »Na Jalovcu«. Janez in Jože: »Srčna Zora in Triglav«. — Obzor. Slike: Konj, Korošica, Slap pod Rinko, Frischau- fov dom, Planjava, Mariborska koča. Ra- zen tega sta priloženi »Vestniku« dve krasni, umetniško dovršeni reprodukciji po fotografijah dr. St. Tomiška in J. Ravnika »Boženo jutro na Kredarici« in »Mala Jo- zercer pod Krvavcem«. Zlasti prva repro- dukcija, ki kaže Triglavski dom s Trigla- vom, bleščečim se v jutranjih žarkih zim- skega solca je bujno lepa. Naročnina za »P. V.« znaša 35 Din. Naroča se pri Slov. plan. društvu v Ljubljani. — Toplo pripo- ročamo »Plan. Vestnik« vsem planincem, a tudi ostalemu občinstvu, ki ljubi prirodo, da si ga naroči.
— **Savinska podružnica Slov. planin- skega društva** je imela 3. t. m. v celjskem Narodnem domu svoj občni zbor. Občni zbor je bil slabo obiskan. Na sporedu so bila poročila posamnih odborikov. Živahno se je debatiralo o predlogu celjskega od- seka, naj se ustanovi iz nje samostojna podružnica SPD. Občni zbor se je izrekel proti odcepitvi, ker ni za to pravih raz- logov. Savinska podružnica SPD praznuje letos 30letnico svojega obstanka in ji od prvega početka načeljuje g. Kocbek v Gorenjem gradu, kateremu je občni zbor izrekel priznanje in čestitke.
— **Drsalna tekma za prehodno darilo** dr. G. Fuchsa, razpisana za 2. februar se vrši v nedeljo 11. t. m. na drsališču S. K. Lirije ob Celovški cesti (Čeknov grad). Led je bil poslednje dni v najboljšem sta- nju, tako, da je omogočil tekmovalcem zla- sti v jutranjih in večernih urah redno ve- žanje. Tekme se v dveh skupinah: za so- norje, kjer pripade zmagovalcu prehodno darilo, in za juniorje. Razpis in skicirani liki so na razpolago v sobi Sportne zveze, Narodni dom in na drsališču Lirije. Pre- hodno darilo, ustanovljeno po dr. G. Fuchsu, je izloženo v trgovini Magdič, Aleksandrova cesta.
— **Borzna poročila.**
— **Zagreb, 9. februarja.** Danes borze nismo prejeli.
— **Curih, 9. svečana.** (Izvir.) Današnja predborza: Zagreb 4.95, Berlin 0.0158, Am- sterdam 210.25, Newyork 5.3325, London 240.25, Pariz 33, Milan 25.70, Praga 15.83, Budimpešta 0.2525, Bukarešta 2.50, Varša- va 0.015, Dunaj 0.0075, avstr. žig. krone 0.00755, Sofia 3.15.
— **Curih, 8. svečana.** ((Direktno) Za- greb 4.90, Berlin 0.0157, Praga 15.80, Milan 25.71, Pariz 33.151, London 24.929, New- york 5.3349.
— **Trst, 8. svečana.** Zagreb 19.21, Ber- lin 0.0625, Praga 61.50, Pariz 128.10, Lon- don 97.25, Newyork 20.65, Curih 391.
— **Praga, 8. svečana.** Zagreb 32.75, Berlin 0.10, Milan 167.50, Pariz 214., Lon- don 161.625, Newyork 34.50, Curih 648.
— **Berlin, 8. svečana.** Zagreb 316, Pra- ga 997.50, Milan 1600, Pariz 2050, London 158.500, Newyork 33.5000, Curih 6290.
— **»Kino Tivoli«.**
— **Kino »Tivoli«.** Nad vse zanimivi hi- storijni film »Napoleonova hči« s priljub- leno Lya Maro v glavni vlogi, se pre- dvalja samo še tri dni. Film prikazuje zgo- dovinso deinstvo. Napoleon je imel v svo- ji mladosti ljubavno razmerje z neko lepo devojko, ki ni ostala brez posledic. Napo- leon je odšel v bojno vihor in za restvo stoji hčera ni niti vedel. Po dolgih 18 le- tih po smrti Napoleona love ljubice je prišla Marion tako je bilo hčerki ime na cesar- jev dom. Slučaj je nanesal, da je ravno lastna hči odkrila zaroto monarhistov proti velikemu cesarju in ga rešila iz smrtne ne- varnosti. V ponedeljek ne pozabite, da igra Maks Linder, ki nosi postrani cilind- er.
— **Razne stvari.**
— **Potres.** Iz Newyorka poročajo o strašnem potresu na Havajskih otokih, ki je po svoji sili prekosil vse dosedanje po- tresne. Uničeno ni samo mnogo mest, mar- več se je celo morje pomaknilo od brega, kar je bržkone povzročilo večja plast po- greznene zemlje. Število žlveških žrtev je ogromno. Ni pa še natančno znano. Ta katastrofa povzroča prave prirode in zve- zi z izbruhom vulkana Lassen v Kaliforniji. V San Francisku vlada panika.
— **Ker sta se preveč ljubila...** Te dni je neki pasant s pariških ulic prinesel po- cili neki ključ in neko pismo, ki sta prile- tela na ulico iz nekega hotela. Na pismu je bilo napisano: »Pridite nemudoma, dra- matična smrt!« Policijski organi so odšli takol, kamor jim je velal naslov, in našli so v jedni sobi hotela dve trupli na po- steli. Mrtva sta bila Pavel Liebaud, 30le- ti slabiščar, in njegova 22letna soproga Germana, še v poročni obleki. Na mizi je ležalo več pisem, jedno naslovljeno na po- licijskega komisarja, kjer pravita, da sta se prostovoljno poslovlila od tega sveta. Pred 6 dnevi sta se poročila in ljubila sta se neizmerno. Ne manjka lima denarja, ker imata na razpolago okoli 30.000 frankov, tudi sta oba zdrava in otvarjala se lima je lepa bodočnost, toda odločila sta se za smrt, ker sta se žutila za najsrečnejši bitij na svetu. Radi te izredne goreče ljubezni hočeta v na popeljnici sreči v grob. Njeno telo je bilo še gorlo. Nažre se je ustre- lila, ko so policijski organi prihajali že bli- zu. Sodi se, da je ona ustrelila naravno moza in potem samo sebe. V posteli so našli mal revolver. On je bil zadet v levo, ona pa v desno senco.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSIEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Meblovano sobo

z dvema posteljama (če mogoče s porabo kuhinje) IŠČE POROČENI PAR v Ljubljani ali bližnji okolici. — Ponudbe proučim zahtevam Nuber, hotel Strkelj. 1433

Dotična gospa,

katere je prišla k meni zaradi dveh parov čevljev pod imenom Filipov, ji naznanjam, da se nahajajo pri meni. STULAR, čevljar, Florjanska ul. 9.

Dobroidečo gostilno

v Ljubljani, šiški ali Vodmatu SE KUPI, ozir. VZAME V NAJEM. Ponudbe pod »Dobra gostilna/1428« na upravo »Slov. Naroda«.

Prazna soba se odda

ZA PISARNO ali SAMOSTOJNEMU GOSPODU. — Pismena vprašanja na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Soba/1436«.

Išče se korespondent

ali KORESPONDENTJA s popolno tanočno prakso, zmožna slovenske in nemške korespondence. Reflektira se na prvo vrstno moč. — Prijave na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Bančna praksa/1412«.

Prodaj več spalnih oprav

IZ TRDEGA IN MEHKEGA LESA TER KUHINJ po najnižjih cenah. JOS. ANDLOVIC,

zaloga pohištva Komenskega ul. 28, mizarška strojna delavnica Karlovska cesta 22. 1435

Malo posestvo

blizu Ljubljane, 1 hiša (tri sobe, kuhinja), klet, hlev, vrt s sadjem in dve njivi (1 1/2 orala) NA PRODAJ. — Pojasnila daje Franc SCHANTEL, konces. posredovalec, Mestni trg 18/L 1406

Šivilja gre šivat na dom obleke.

— Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1407

Uradnik želi dela na dom (knjiš)

govodstvo in korespondenca). — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Knjišgovodstvo/1405«.

Išče se meblenovano soba

S PORABO KUHINJE. Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »NUJNO/1427«.

Prazno sobo

(eno ali dve) IŠČEM ZA TAKOJ. Plačam dobro. — Ponudbe pod »Gospod/1432« na upravo »Slov. Naroda«.

Pozor manufakturnisti!

Vzamem v komisijo manufakturno blago proti sigurnosti. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1411

Oddam pekarijo v mestu

V NAJEM samcu, pridnemu in dobremu delavcu. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1413

Dve meblenovani sobi

ali event. ena soba in kabinet, SE IŠČE. — Ponudbe pod »Trgovce/1429« na upravo »Slov. Naroda«.

Iščem službo služkinje

v kuhinji v kakšnem zavodu za stalno kje v Zagrebu ali Srbiji. — Pismene ponudbe s pogoji pod »Služkinja/1418« na upravo »Slov. Naroda«.

Prodaj se kompletna spalna soba

ba iz masivnega orehovega lesa; nadalje veliko brušeno ogledalo ter miza in štirje stoli. Naslov pove uprava lista. 1431

Išče se klet ali slični lokal,

obstoječ po možnosti iz dveh sob, z opremo ali brez nje, ki bi jo popravili tudi sami, ako je v slabem stanju. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Klet/1419«.

Boljša gospodična

ZELI DOPISOVANJA Z GOSPODOM, ki je duhovit in ima ob enem veselje do trgovine. — Dopisi pod šifro »Mladost 10«, gl. pošta Ljubljana. 1426

Prodaj se turbina

za visok padec 30 do 40 metrov, 50 do 60 litrov vode celinskih transmisij, 122 metrov železnih cev. Skupna teža 12.000 kg. Cena 320.000 K. — Poizve se pri oglašnem zavodu Ivo SUSNIK, Maribor, Slovenska ulica števil. 15. 1422

Rudarski nadstojnik,

popolnoma samostojna in zanesljiva moč, sposoben za službo obratovodje za premogovnik (Glazkohlenwerk) SE IŠČE ZA TAKOJŠNJI NASTOP. Plačilne zahteve s pričetki in referencami doseganje službene prakse pod »št. 1394« na upravo »Slov. Naroda«.

Mladenič, pošten, prost voja-

slovenskega in srbskega jezika v govoru in pisavi, deloma tudi nemščine in italijanščine, želi vstopiti takoj za slugo ali kaj enakega. Ponudbe pod »I. V./1396« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kupim lepšo hišo

z gospodarskim poslojem, majhnim posestvom samo ob glavni cesti, pri farni cerkvi, rudniku ali tovarni na Štajerskem. — Ponudbe pod »Čedna hiša/1430« na upravo »Slov. Naroda«.

Radi naraščajočega prometa in povečanja podjetja IŠČE dobro vpeljana industrijska trdnjava

družabnika,

oziroma kapital 75 do 100.000 Din proti najboljšim obrestim. — Ponudbe pod »Visoke obrest/1305« na upravo »Slovenskega Naroda«.

NA PRODAJ**dve enodružinski hiši**

v Vodmatu z vrtom in električno razsvetljavo, ki bodo v najkrajšem času dograjene. Istotam tudi več lepega OREHOVEGA FORNIRJA NA PRODAJ. — Poizve se pri Jožefu ORAŽMU, županu v Mostah. 1416

Lepa enonadstropna vila

s šestimi sobami, verando, vrt za sadje, zelenjem in vrt za cvetice, električno razsvetljavo, kakor tudi mala hišica za služkinjo v predmestju Maribora, 5 minut od postaje s takojšnjim vstopom v stanovanje in drugimi prihodnostmi, se radi družinskih razmer POCENI PRODA. Cena 300.000 Din. Resne ponudbe na oglašni zavod Ivo SUSNIK, Maribor, Slovenska ulica števil. 15. 1421

Snažno meblenovano sobo

ODDAM TAKOJ. Naslov pove uprava lista. 1369

Hlapec, oženjen in zanesljiv,

novanajem v hiši. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »I. Z./1378«.

Elegantna mesečna soba

SE IŠČE ZA STALNO. Ponudbe pod »Mesečna soba/1381« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Mlad korespondent

ali KORESPONDENTJA za slovensko in nemščino SE IŠČE za poslasto na delu. — Ponudbe pod »Stenotipist/1382« na upravo »Slov. Naroda«.

Za juridično delo

SE IŠČE ODVETNIK, ki ima dovolj prostega časa, ali sodnik v pokoju. Ponudbe pod »Jurist/1383« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kupujemo fižol in proso

PO NAJVIŠJIH CENAH. Iv. J. ROJC, Selo pri Ljubljani. 1384

Prodaj se 3 tonski avto

»Saurer« v najboljšem stanju. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1343

Dvonadstropna hiša

s petimi stanovanji, v bližini Sv. Petra, se z zadaj ležečim gospodarskim poslojem UGODNO PRODA. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1346

Išče se izurjena šivilja

ZA PERILO, ki bi prišla šivat na dom. — Gradišče št. 10, I. nadstropje, desno. 1386

Knjigovodja išče službe.

PLAČA PO DOGOVORU. Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1389

Prodaj se pianino,

CRN, IN PRAV DOBRO OHRANJEN. Naslov pove uprava lista. 1374

Seno, slama i oves

dobije se najbolje na vagonu kod M. DIMIĆ, Zagreb, Jurišićeva ul. broj 24. 1399

Prodaj se parcele

na periferiji mesta. Cena 40 do 48 Din za m². — Pismena vprašanja na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »600—800/1372«.

Velika, elegantno meblenovano**mesečna soba se odda**

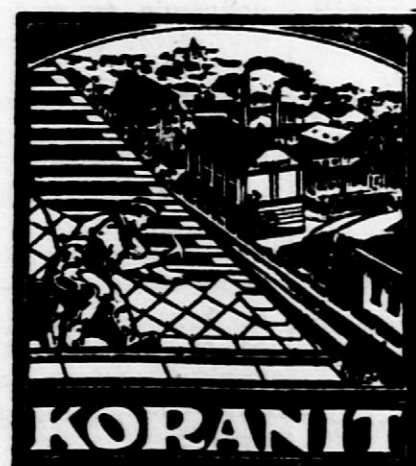
za 500 dinarjev. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Lepa soba/1393«.

I^a**Portland cement**

dobavlja »Gradivo«, trgovačko društvo, Zagreb, Bogovičeva ulica št. 3. Brzjavi: Gradivo. Telefon št. 555. 1420

Lepo posestvo

v dobrem kraju, pripravno za lesno trgovino ali trgovino z mešanim blagom ob glavni cesti, brez vsake konkurence, oddaljeno eno uro od železniške postaje Slovenska Bistrica: lepa hiša s šestimi sobami, kletjo, hlevom in svinjacom. Zemlja obsega 9 oralov, in sicer z vinogradom, gozdom sadnim vrtom in niivami. SE PRODA POD POL VREDNOSTI zaradi prevzema drugega posestva. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1387

Najboljša in najcenejša streha

pravi, zajamčeno pristni asbest-škrlj

Fran Hočevar 1127

Zirovnica-Moste, Gorenjsko.

Naprodaj je kozolec

(dopler) s šestimi okni, v dobrem stanju. — Poizve se na Glincah št. 12 pri Viču. 1370

Trinadstropna hiša

na prometnem kraju v sredini Ljubljane, pripravna za trgovino ali obrt, se za 225.000 Din TAKOJ PRODA. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1371

Lep stavbni prostor,

krasno ležišče, solčna lega, suho zemljišče v najlepšem delu mesta, se po ugodni ceni TAKOJ PRODA. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 1373

Prodaj se: garnitura (postelja,

nočna omarica, dvodelna omara; vse v najboljšem stanju; les (Goldsche) iz orehovega lesa damska pisalna miza, ogledalo brušeno in stol (Fouteuil) kot postelja zložljiv. Naslov pove uprava lista. 1337

Iščem majhno stanovanje

v mestu ali izven mesta, obstoječe iz kuhinje in ene sobe. Stanovanje mora biti v novi hiši ali villi. — Najemnika postanska stvar. Na razpolago mora biti takoj ali pa s 1. marcem. — Ponudbe je vlagati na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Majhno stanovanje/1353«.

Kupi se kislo zelje

par sto kilogramov. Pismene ponudbe, označba, kje se nahaja in koliko, ako v sodih, kako teže imajo. Krompir se isto kupi, samo prve vrste, na vagon. V pismu je navesti: je li bel, rumen, ali roza in koliko bi ga bilo. Navede naj se popolnoma zadnja cena v osmih dneh.

Martini L., Metelkova ulica 19 (na dvorišču).

Proti garanciji v blagu se išče Din 200.000—**posojila proti 20% obrestim**

Ponudbe pod »Varno 1409« na upr. Slov. Naroda

Naznanilo.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da je moj družabnik g. Ivan Turk z današnjim dnem izstopil. Trgovino z železnino v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 7, bodem odslej pod protokolirano trdnjo

FRANC ERJAVEC

„PRI ZLATI LOPATI“

neomejeno dalje vodil. Zahvaljujem se za do sedaj izkazano mi zaupanje ter zagotavljam točno in solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Erjavec.

Ljubljana, 31. januarja 1923.

POSLOVNE KNJIGE

kupite najceneje pri trdnji

„LINEA“

tovarniška zaloga ALFONZ ŠKOF, Ljubljana Gospodarska cesta 10 (nasproti protestantske cerkve)

Specijalna naročila raznih Journalov itd. dobavim v najkrajšem času

ZA TRGOVCE ZNATEN POPUST

V našem založništvu so ravnokar izšla naslednja dela:

Baumbach »Funtek«, ZLATOROG. Planinska pravljica. Druga izdaja. Din 22.— Rodenbach Gg. »Gradnik, MRTVO MESTO. Roman«. Vež. Broš. » 18.— Korun dt. V. SPAKE Satire, humoreske in drugo. Drugi natisk. » 40.— Doyle A. Conan. ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUJARJA. Prevel V. Mihaelovič. Detektivske povesti. Vež. » 75.— Meško Fr. Ks. OB TIHVIH VECERIH. 11 povesti in črtice. Vež. » 45.— Feigel D. POL LITRA VIPAVCA. Ta knjiga obsega 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj prevaja dober, pristen humor. » 30.—

Do srede meseca aprila slede še nastopna dela:

Dostojevski F. M. ZLOČIN IN KAZEN. Roman v šestih delih z epilogom. Preložil Vlad. Levstik. Dva dela. » 75.— Bonsels. PRIGODE CEBELICE MAJE. Poslovenil Vlad. Levstik. Navadna izdaja brez ilustracij. — Izdaja z ilustracijami. » 75.— Leblanc Maurice. ARSENE LUPIN. Gentleman — vlomilec. Poslovenil Vlad. Levstik. — Iz vsebine: Aretacija Arsena Lupina. — Arsen Lupin v zaporu. — Arsen Lupin pobegne. — Skrivnostni potnik. — Kraljičine orglje. — Herlock Sholmes pride prepoznati. Itd. » 45.— Marguerite Burnat »Provins«. A. Gradnik, KNJIGA ZA TEBE. Zbirka ljubavnih pesmi v prostem ritmu. » 30.— Levstik Vladimir, GADJE GNEZDO. Povest iz dni trpljenja in nad. Drugi natisk. » 40.— Marryat Kapitan, MORSKI RAZBOJNIK. Roman. Poslovenil Vlad. Levstik. Kunaver Pavel, PO GORAH IN DOLINAH. I. del s 40 slikami, II. del s 36 slikami. » 40.— Rozman Ivan, NOVA EROTIKA. Dissonance in akordi. Tolstoj » Levstik, HADŽI MURAT. Novele. » 40.— Kraigher dr. Alojzij, SKOLJKA. Drama v treh dejanjih. Drugi natisk. — MATILDA PERUS. — MLADA LUBEZEN. » 40.— Rostand E. CYRANO DE BERGERAC. Veseloigra. Poslovenil O. Zupančič. Scott Walter. IVANHOE. Za mladino in odrasle. Poslovenil Vlad. Levstik. Suchy Iv., STAROINDIJSKE BASNI, BAJKE IN PRAVLJICE. Z mnogimi slikami. » 40.— Brezovnik Ant., SALJIVI SLOVENC. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nova, predelana izdaja. » 40.— Herrmann Ign. KAKO SE JE KULIHOVA NANINKA MOŽILA. Poslovenil dr. Bradač. V dveh delih. » 40.— Baudelaire, POEZIJE V PROZI. Poslovenil Karlin. » 40.— Dante. » 40.—

Izdal in uredil dr. Alojzij Res. Oprema razkošna, okrog 200 slik in 100 četrtinke in 11 umetniških prilog.

Knjigo, na katero smemo biti Slovenci ponosni, je okrasil Tone Kralj. Naročila sprejemajo vse knjigarne kakor tudi založna knjigarna

IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG

Ljubljana, Miklošičeva cesta 16. 1408

MILJUTIN

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je po volji božji odšel med nebeške krljatec naš nad vse ljubljani sinček, bratec

MILJUTIN

v nežni starosti pol leta, danes 9. t. m. ob 6. zjutraj. Pogreb nam nepozabnega se vrši v soboto, dne 10. t. m. ob 2. popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 31, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 9. februarja 1923.

Fran in Helena Adamič, starši. — Radko, Ivko in Stojan, bratci.

CIRIL

Naznanjamo dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljani

CIRIL

adm. poručnik kr. mornarice

8. t. m. ob 9. zvečer izdihnil svojo mlado dušo v bolnici Meljine v Boki Kotorski, v naročju svoje ljubljene matere.

DUNAJ VII, Stifgasse 21 — MELJINE, 9. febr. 1923.

Metod in Nada, brat in sestra. — Andrej in Ivanka Gabršček.

Zahvala.

Ob bridki izgubi naše ljubljene tete

JOSIPINE ARCE

se zahvaljujem vsem za mnogobrojne dokaze prisrčnega sočutja, posebno za spremstvo na njeni poslednji poti in za darovano cvetje.

Ljubljana, 9. februarja 1923.

Franja Tavčarjeva
v imenu vseh sorodnikov.

Zahvala.

Najiskreneje se zahvaljujem vsem za obilno tolažbo v težkih dneh in številne izraze srčnega sočutja povodom težke izgube našega nenadomestljivega soproga in papana

Fraňa Fabinca

profesorja drž. trg. šole.

Najtoplejšo zahvalo izrekamo preč duhovščini za spremstvo na zadnji poti, ravnateljstvu in učiteljskemu zboru trg. šole za toliko ljubezenskih dokazov napram pokojnemu, ravnateljstvu drž. moškega učiteljskega, gg. pevcem za ganljive žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja kakor tudi mnogoštevilnemu občinstvu za spremstvo k večnemu počitku.

Vsem, vsem Bog obilo poplačaj!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 10. t. m. ob 7. uri v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Ljubljana, dne 8. februarja 1923.

Angela Fabinc z otrokoma.